

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

ไกรบุษย์ สิริพูล. ความเป็นครู. กรุงเทพมหานคร. ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคลนิยมวิทยา,
2531.

คณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ ฉบับที่ 6 พ.ศ. 2530 - 2534. กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ยูไนเต็ด
โปรดักชั่น ม.ป.ป.

คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, สำนักงาน. คู่มือปลูกฝังค่านิยมกลุ่มนักวิชาการ
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์กราฟิกอาร์ต, 2526.

____. วิทยากรกับการปลูกฝังและสร้างเสริมค่านิยม. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2530.

จรินทร์ ธาณีรัตน์. ปทานุกรมการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง,
2518.

ไชยยศ เหมะรัชตะ และ สมโภช จุลประภา. "กฎหมายเกี่ยวกับเด็กในปัจจุบัน."

คู่มือกฎหมายเกี่ยวกับเด็ก. สมาคมสวัสดิการเด็กในประเทศไทย, 2530.

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. ค่านิยมของสตรีไทยที่มีผลต่อการพัฒนาประเทศ. กรุงเทพมหานคร:
สภาสตรีแห่งชาติในพระบรมราชินูปถัมภ์, 2522.

นาคยา ภัทรแสงไทย. ยุทธวิธีการสอนสังคมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
ไอเดียนสโตร์, 2525.

นีออน กลิ่นรัตน์. ค่านิยมของอาจารย์ในสถาบันฝึกหัดครู. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ขอนแก่น, 2525.

บุญเจือ ไชยภักดิ์ และ วีระ อ่ำพันธ์สุข. ประมวลบทความเกี่ยวกับการมัธยมศึกษา.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2513.

ประคอง วรรณสุด. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์หนังสือ
คร.ศรีสง่า, 2528.

ประนอม เดชชัย. นวัตกรรมการเรียนการสอนและแนวปฏิบัติสังคมศึกษา. ภาควิชา
มัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2531.

พกา สัตยธรรม. เทคนิคการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เรือนแก้ว,
2524.

พนัส หันนาคินทร์. การสอนค่านิยมและจริยธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์พิชิต, 2526.

เพ็ญแข ประจันปัจจนิก และอ้อมเดือน สดมณี. ค่านิยมของชนบทไทย : ค่านิยมทางวัตถุ
กับค่านิยมทางระเบียบประเพณี. สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.

มนัส รัตนดิลก ณ ภูเก็ต. "การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต."
หน่วยที่ 6. การสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต หน่วยที่ 1 - 7.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ยูไนเต็ดโปรดักชั่น, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช,
2526.

ราชบัณฑิตยสถาน., พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยา อังกฤษ - ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน.
กรุงเทพมหานคร: บริษัทรุ่งศิลป์การพิมพ์, 2524.

_____. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน หุทธศักราช 2525. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร
สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์, 2530.

เลขา ปิยะอัจฉริยะ. "เด็กกับการพัฒนาค่านิยมเกี่ยวกับจริยธรรม." เอกสารการสอน
ชุดวิชาพฤติกรรมวัยเด็ก หน่วยที่ 1 - 7, หน้า 395 - 450 ประภาพรรณ
สุวรรณสุข, ชรรณาธิการ. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2526.

- วาริ ธีระจิตร. การพัฒนาการสอนสังคมศึกษาระดับประถมศึกษา. โครงการตำราและเอกสารทางวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- วิจิตร (ธีระกุล) วุฒิบ่างกูร และสุพิชญา ธีระกุล. การบริหารโรงเรียนและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. สมุทรปราการ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดชนิษฐ์การพิมพ์, 2523.
- วิณะ ปรานณีวิทยา และคณะ. รายงานการวิจัยเรื่องการใช้กิจกรรมฝึกจริยธรรมนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. สำนักงานศึกษาธิการ เขต เขตการศึกษา 12, หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2527.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521. กรุงเทพมหานคร: จงเจริญการพิมพ์, 2520.
- _____. คู่มือการจัดกิจกรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา, 2528.
- _____. สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. คู่มือปลูกฝังค่านิยมกลุ่มนักวิชาการ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์กราฟิควอร์ด, 2529.
- _____. หน่วยศึกษานิเทศก์ การปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ครูสภาลาดพร้าว, 2529.
- สมบูรณ์ ศาลายาชีวิน. จิตวิทยาเพื่อการศึกษาผู้ใหญ่. เชียงใหม่: ลานนาการพิมพ์, 2526.
- สันต์ ธรรมบำรุง. การสอนสังคมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: บพิธการพิมพ์, 2523.
- สามัญศึกษา, กรม. ทิศทางการพัฒนาการศึกษาของกรมสามัญศึกษา ปี 2530. กรุงเทพมหานคร: กองพัสดุและอุปกรณ์การศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2529.
- _____. หน่วยศึกษานิเทศก์. รายงานการทดลองใช้ชุดการสอนการปลูกฝังและสร้างเสริมค่านิยมพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาการพิมพ์. ม.ป.ท.
- _____. หน่วยศึกษานิเทศก์. รายงานวิจัยเรื่องพฤติกรรมของครูโรงเรียนมัธยมสังกัดกรมสามัญศึกษา คำนการปลูกฝังจริยธรรมในห้องเรียน. กรุงเทพมหานคร: จงเจริญการพิมพ์, 2525.

- สาโรช บัวศรี. จริยธรรมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2527.
- สิริวรรณ ศรีพหล. "การพัฒนาค่านิยมในวิชาสังคมศึกษา." เอกสารการสอนชุดวิชาการสอนสังคมศึกษา หน่วยที่ 5 - 9. หน้า 89 - 131 สิริวรรณ ศรีพหล, บรรณาธิการ. กรุงเทพมหานคร: หนึ่งเจ็ดการพิมพ์. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2526.
- สิริวรรณ สุวรรณอาภา. "กิจกรรมการเรียนการสอน (1)." เอกสารการสอนชุดวิชา ระบบการเรียนการสอนหน่วยที่ 1 - 5. กรุงเทพมหานคร: บริษัทสารมวลชนจำกัด มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2523.
- _____. "กิจกรรมการเรียนการสอน (2)." เอกสารการสอนชุดวิชา ระบบการเรียนการสอน หน่วยที่ 6 - 10. กรุงเทพมหานคร: บริษัทสารมวลชนจำกัด. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2523.
- สุดา พรหมวงศ์ และ เสนีย์ พิทักษ์อรุณพ. "การสื่อความและกิจกรรมการเรียนการสอน." เอกสารการสอนชุดวิชา ประสพการณ์วิชาชีพครู หน่วยที่ 1 - 6. กรุงเทพมหานคร: สหสารการพิมพ์. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2526.
- สุนทร โคมิน. "การพัฒนาสังคมกับค่านิยม." การศึกษาและวัฒนธรรม. ประมวลบทความทางวิชาการ สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ, 2526.
- _____. ค่านิยมของสตรีไทยที่มีผลต่อการพัฒนาประเทศ. กรุงเทพมหานคร: สภาสตรีแห่งชาติในพระบรมราชูปถัมภ์, 2522.
- สุนทร โคมิน และ สนิท สมัยครุการ. รายงานการวิจัยค่านิยมและระบบค่านิยมไทย: เครื่องมือในการสำรวจวัด. สำนักวิจัยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2522.
- สุนน อมรวิวัฒน์. "จริยธรรมและค่านิยม : พื้นฐานทางจิตใจของคนไทย." กลวิธีสอนจริยศึกษาและการสอดแทรกคุณธรรมในการสอนตามหลักสูตรประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. สภาอุทวิทศสมาคมแห่งชาติในพระบรมราชูปถัมภ์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- สุรางค์ จันทน์เอม. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัดอักษรบัณฑิต, 2529.

บทความ

เกียรติศักดิ์ อิชยานันท์. "การสร้างค่านิยมที่ดีในสังคมไทย." วารสารวัฒนธรรมไทย.
23(มีนาคม 2527) : 62 - 76.

ชัยพร วิชชาวุธ และ อีระพร อุวรรณโณ. "แนวคิดและการพัฒนาการใหม่ในการปลูกฝัง
จริยธรรม." วารสารครุศาสตร์ 11(กรกฎาคม - กันยายน 2525), 22 - 43.

ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล. "การศึกษาคุณสมบัติของค่านิยมพื้นฐานทางจริยธรรมของคนไทย."
วิจัยการศึกษา. 11(มิถุนายน - กรกฎาคม 2531): 14 - 19.

นพพร พานิชสุข. "จรรยาบรรณ 10 ประการของครู." มิตรครู. 25(31 สิงหาคม
2526): 52 - 57.

ถวิล เกื้อกุลวงศ์. "ค่านิยมแห่งชาติและผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ."
วารสารวัฒนธรรมไทย. 28(กุมภาพันธ์ 2532): 57 - 60.

ทวีป อภิลิทธิ์. "การใช้กิจกรรมเป็นสื่อในการสอนคน." ครูปริทัศน์. 8(ธันวาคม 2526):
42 - 45.

ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา. "การเรียนการสอนทัศนคติและค่านิยม." จิตวิทยาสำหรับครู.
ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

พัฒนา จันทนา. "ครูกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน." ครูปริทัศน์. 8 (ธันวาคม
2526): 36 - 40.

เพ็ญแข ประจันปัจจนิก. "ค่านิยมของประชากรไทยและการเปลี่ยนแปลง."
วารสารมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน. 12(กันยายน 2530): 80 - 88.

เมธี บิลันธนานนท์. "วิธีการปลูกฝังและเสริมสร้างค่านิยม." ครูปริทัศน์.
8 (กุมภาพันธ์ 2526), หน้า 42 - 48.

วิชิตวงศ์ ณ บ่อมเพชร. "กรอบความคิดในการฟื้นฟูสมดุลงาน เศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่
ชนบทไทย." วารสารสังคมศาสตร์. คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ฉบับที่ 1 (เมษายน 2531): 55 - 71.

สมชาย พุ่มสะอาด. "การเสริมสร้างค่านิยมในวัฒนธรรมไทย." วารสารวัฒนธรรมไทย.
28, 1 (มกราคม 2532): 53 - 59.

สมพงษ์ จิตระดับ. "แต่คุณครูด้วยแนวคิดและกิจกรรมการสอน." ประชาศึกษา.
35(1 ตุลาคม 2527): 18 - 22.

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. "การพัฒนาจริยธรรมตามแนวการปรับพฤติกรรม." วารสารครุศาสตร์.
11 (เมษายน - มิถุนายน 2526): 14 - 21.

เอกสารอื่น ๆ

กนกพร โพธิผละ. "ความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนสังคมศึกษา เพื่อพัฒนาจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

โกเศศ ค่วงอินทร์. "ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครู และนักเรียน เกี่ยวกับการปฏิรูปหลักสูตรมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาสารัตถศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

จินดนา ทวีวัฒน์. "ความคิดเห็นของอาจารย์และผู้บริหารวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ในการพัฒนาความมีระเบียบวินัยในตนเองของนักศึกษาครู." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาสารัตถศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

จิรพรรณ สุขตลอดชีพ. "ผลของการแสดงบทบาทสมมติที่มีต่อการยกระดับเหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรุงเทพมหานคร." ปริญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.

ฉวีวรรณ กฤษสินชัย. "บทบาทของครูความการรับรู้ของตนเองในการเสริมสร้างค่านิยมและบุคลิกภาพประชาธิปไตยให้แก่เด็กเรียนประถมศึกษา เขตการศึกษา 6." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาสารัตถศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

- นภวรรณ มายะการ. "บทบาทของครูตามการรับรู้ของตนเองในการปลูกฝังค่านิยมอันพึงประสงค์ให้แก่ักเรียนชั้นประถมศึกษา ในจังหวัดฉะเชิงเทรา." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- บรรเทา รอดวัฒกุล. "การทดลองสอนความรักชาติแก่นักเรียนชั้นประถมปีที่ 4 โดยการเล่านิทานในรูปแบบต่าง ๆ." สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครนายก, 2530.
- ปณิธาน นุ่มศิริ. "การนำเสนอโปรแกรมการสอดแทรกจริยธรรมในการสอนภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- ประสาน เจริญพิทยา. "การปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในทัศนะของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์." ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2532.
- พเยาว์ ไวยโรจน์. "ปัญหาของครูสังคมศึกษาในการพัฒนาเจตคติต่อการอนุรักษ์โบราณสถาน และโบราณวัตถุของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 6." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- พิมพ์รณ ทองกลิ่น. "ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนักเรียนที่ส่งเสริมลักษณะความเป็นพลเมืองดี ของโรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย." ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2531.
- วันดี วัฒนประสิทธิ์. "ปัญหาการสอนศีลธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.

สามัญศึกษา, กรม. "หนังสือที่ ศธ. 0801/17153." 17 พฤษภาคม 2532.

สุรรัตน์ ไทยโพธิ์ศรี. "การปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของครูภาษาไทย
 ความการรับรู้ของตนเอง ผู้บริหาร และนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา
 เขตการศึกษา 1." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

อนวัช รัตนเมธาวี. "ความคิดเห็นของครูต่อพฤติกรรมของนักเรียนและวิธีการปลูกฝัง
 จริยธรรมแก่นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ปีการศึกษา 2526."
 วิทยุการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2528.

อารยา เกษมณี. "ปัญหาการสอนศีลธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย." วิทยานิพนธ์
 ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
 2518.

ภาษาต่างประเทศ

Books

Banks, James A. Teaching Strategies for The Social Studies:
 Inquiry, Valuing, and Decission - Making, 3rd ed. New York:
 Longman Inc., 1985.

Barth, James L. Secondary Social Studies Curriculum, Activities
 and Meterials. London: University Press of America, Inc., 1984.

Brown, R. Nacino, Oke, Festus E., and Brown, Desmond P. Curriculum
 and Instruction. Hong Kong: The Macmillan Press LTD. 1982.

Duberman, Lucile., and Hartjen, Clayton A. Sociology. Illinois:
 Scott, Foresman, and Company, 1979.

- Ehman, Lee; Mehlinger, Howard; and Patrick, John. Toward Effective Instruction in Secondary Social Studies. United States of America: Houghton Mifflin Company, 1974.
- Fenton, Edwin. The New Social Studies. New York: Holt, Rinehart and Winston, Inc., 1967.
- Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psychology and Education. 5th ed. New York: McGraw - Hill Book Company, 1981.
- Fraenkel, Jack R. Helping Students Think and Value Strategies for Teaching The Social Studies. Englewood Cliffs; Prentice - Hall, Inc., 1980.
- Glass, Gene V. & Stanley, Julian C. Statistical Method in Education and Psychology. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice - Hall, Inc., 1970.
- Good, Carter V. Dictionary of Education. New York: McGraw - Hill Book, Inc., 1973.
- Kaltsounis, Theodore. Teaching Social Studies in The Elementary School The Basics for Citizenship. Englewood Cliffs: Prentice - Hall, Inc., 1979.
- Karlin, Muriel Schoenbrun. Illustrated Treasury of Classroom Games and Activities. New York: Parker Publishing Company, Inc., 1980.
- Kenworthy, Leonard S. Social Studies for the Seventies. Waltham, Massachusetts: Ginn and Company, 1969.

- Maxim, George W. Social Studies and The Elementary School Child.
United States of America: Merrill Publishing Company, 1987.
- Michaelis, John U. Social Studies for Children A Guide to Basic Instruction. United States of America: Prentice - Hall, Inc., 1985.
- Nelson, Jack L. and Michaelis, John U. Secondary Social Studies Instruction, Curriculum, Evaluation. United States of America: Prentice - Hall, Inc., 1980.
- Ostle, Bernard. Statistics in Research : Basic Concepts and Research Workers. 2nd ed. Calcutta : The Iowa State University Press, 1966.
- Paul, Torrance E. Encouraging Creativity in The Classroom. 4th ed. United States of America : Wm. C. Brown Company Publishers, 1973.
- Raths, Louis E; Harmin, Merrill; and Simon, Sidney B. Values and Teaching : Working with Values in the Classroom. United States of America : Charles E. Merrill Publishing Co., 1966.
- Rokeach, Milton. Understanding Human Values. New York : Macmillan Publishing Co., Inc., 1979.
- Schiro, Michael. The Great Ideological Debate. 2nd ed. New Jersey: Educational Technology Publications, Inc., 1980.
- Straughan, Roger, and Wrigley, Jack. Values and Evaluation in Education. London: Harper & Row, Publishers, 1980.
- Vander Zanden, James W. Sociology. New York: The Ronald Press Company, 1965.

Articles

- Cox, Sherralyn S., "Values Change as an Index of Development in The Berea College Class of 1966: A Longitudinal Study of Values Preferences Using The Study of Values." Dissertation Abstracts International. Vol.49 No.7 (January 1989): 1969-A.
- Farmer, Rod. "Values, Social Studies, and Reality." The Social Studies. Vol.74 (March/April 1983): 52 - 55.
- Keith, Thomas Frederick,. "Moral Reasoning Development in Mainline Protestant Laity and Clergy." Dissertation Abstracts International. Vol.49 No.3 (September 1988): 463-A.
- Lach, Mary Alyce, "A Comparative Study of The Beliefs Held by Parents and Teachers Regarding Curriculum." Dissertation Abstracts International. Vol.42 No.05 (November 1981) 1944-A-1945-A.
- Morehead, Michael Anthony, "A Study of Missouri Public Secondary School Principals' Values And Their Commitment To Transmit Those Values." Dissertation Abstracts International. Vol.39 No.10 (April 1979) 5767A - 6370-A.
- O'Brien, Martha Byrne,. "The Relationship Between Student Values and Academic Success." Dissertation Abstracts International. Vol.48 No.12 (June 1988): 3043-A.
- Reid, Ramon R. "Moral and Spiritual Values: To Teach or Not to Teach?" Journal of Secondary Education. 40(February) 77 - 80.
- Romeo, John Edward. "The Effects of Cognitive Moral Development Instruction on Moral Development Scores of Parochial High School Students." Dissertation Abstracts International. Vol.49 No.9 (March 1989): 2595-A.

Temple, Annette Kendrick,. "The Effects of A Values Clarification Process on Students Views of Their Own and Peer Values." Dissertation Abstracts International. Vol.40 No.11 (May 1980): 5816-A.

Wixom, Douglas Arthur,. "The Teaching of Values in The College Classroom : Faculty and Student Perceptions at Three Contrasting Institutions." Dissertation Abstracts International. Vol.43 No.07 (January 1983): 2257-A.

ภาคผนวก ก.

หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย

ที่ ทม 0309/

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10500

2 มีนาคม 2531

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน อธิบดีกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงร่างวิทยานิพนธ์
2. แบบสอบถาม
3. รายชื่อโรงเรียน

เนื่องด้วย นางสาวอุ๋นจิต นาคนคร นิลิตชั้นปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา กำลังดำเนินการวิจัย เพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ให้แก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของครูสังคัมศึกษา กรุงเทพมหานคร" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วลัย พานิช เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิลิตจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยการแจกแบบสอบถามแก่ครูสังคัมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้ นางสาวอุ๋นจิต นาคนคร ได้เก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว เพื่อเป็นประโยชน์ทางวิชาการ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

แผนกมาตรฐานการศึกษา

โทร. 2150895-9

เรื่อง ขอความร่วมมือในการทำวิจัย

เรียน อาจารย์ผู้สอนวิชาสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นทุกท่าน

ดิฉัน เป็นนิสิตปริญญาโท สาขาการสอนสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีความประสงค์จะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ให้แก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของครูสังคมศึกษา กรุงเทพมหานคร" จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถาม เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว ค่าตอบแทนของท่านมีความสำคัญต่อการศึกษามาก

จึงเรียนมาเพื่อขอความร่วมมือและหวังในความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถาม ในครั้งนี้ด้วยจะ เป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวจันทนา นาคนคร)

ที่ ศช 0806/02632

กองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

14 มีนาคม 2532

เรื่อง ขอความร่วมมือในการทำวิจัย

เรียน

ควายนางสาวอุณจิต นาคนคร นิสิตปริญญาโท มหาวิทยาลัย ภาควิชามัธยมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังทำเนนการวิจัยเรื่อง "การจักกิจกรรมเพื่อพัฒนา
ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ให้แก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของกรุงเทพมหานคร
กรุงเทพมหานคร" ในการนี้ นิสิตมีความประสงค์จะขอความร่วมมือจากครูศึกษาระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้น ในการตอบแบบสอบถาม เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการทำวิจัย

กองการมัธยมศึกษาพิจารณาแล้ว เห็นว่าการทำวิจัยดังกล่าว จะเป็นประโยชน์
ต่อการเรียนการสอนสังคมศึกษาในโรงเรียน สมควรให้การสนับสนุน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายธานี สมบูรณ์บุตร)

หัวหน้าฝ่ายบริหารโรงเรียน 1 รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการกองการมัธยมศึกษา ปฏิบัติราชการแทน
ผู้อำนวยการกองการมัธยมศึกษา

ฝ่ายมาตรฐานโรงเรียน

โทร. 2811392

ภาคผนวก ข .

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

3. อาจารย์มาลี ไตสกุล ศึกษานิเทศก์ สายสังคมศึกษา
กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
คณะกรรมการปรับชุดการสอนและชุดฝึกอบรมครู
ผู้ใช้ชุดการสอนการปลูกฝังสร้างเสริมค่านิยม
พื้นฐาน 5 ประการ กรมสามัญศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ
4. ศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์ ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. อาจารย์ศิริพรรณ ใจยอดศิลป์ อาจารย์ 2 ระดับ 6 หมวดสังคมศึกษา
โรงเรียนปากน้ำวิทยาคม กรุงเทพมหานคร

ภาคผนวก ค.

รายชื่อโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
ในกรุงเทพมหานคร ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร

รายชื่อโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มที่ 1	1. โยธินบูรณะ 2. วัดบวรนิเวศ 3. วัดราชาธิวาส 4. ศิลาจารย์พัฒนา 5. สตรีวิทยา
กลุ่มที่ 2	6. นนทรีวิทยา 7. พุทธจักรวิทยา 8. ยานนาเวศวิทยาคม 9. สายปัญญา
กลุ่มที่ 3	10. คอนเมืองจาดูรจินดา 11. ศรีอยุธยา 12. สันติราษฎร์วิทยาลัย 13. สารวิทยา
กลุ่มที่ 4	14. ประชาราษฎร์อุปถัมภ์ 15. มัธยมวัดธาตุทอง 16. ยาสูบวิทยานูเคราะห์ 17. สุรศักดิ์มนตรี
กลุ่มที่ 5	18. เทพลีลา 19. บดินทร์เดชา (สิงห์ สิงห์เสนี) 20. พรตพิทยพยัต 21. ลาดปลาเค้าพิทยาคม 22. วัดหนองจอก

- กลุ่มที่ 6
- 23. ชีโนรสวิทยาลัย
  - 24. มหรรณพาราม
  - 25. มัธยมวัดคูลีदारาม
  - 26. วัดนายโรง
  - 27. วัดบวรมงคล
- กลุ่มที่ 7
- 28. แจงร้อนวิทยา
  - 29. วัดพุทธบูชา
  - 30. วัดราชโอรส
  - 31. วัดอินทาราม
  - 32. ลิงทราชพิทยาคม
- กลุ่มที่ 8
- 33. จันทรประดิษฐาราม
  - 34. ทวีธาภิเศก
  - 35. ปัญญาवरคุณ
  - 36. วัดนवलนรดิศ

ภาคผนวก ง.

แบบสอบถาม

ตารางที่ 13 จำแนกชั้นการพัฒนาค่านิยม

ลำดับที่	การจัดกิจกรรมค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ	ชั้นที่ 1 ข้อที่	ชั้นที่ 2 ข้อที่	ชั้นที่ 3 ข้อที่
1	การฟังตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความ รับผิดชอบ	11, 24, 34	2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 12 13, 15, 16 18, 19, 20, 21, 22, 23, 25, 26, 27, 29, 30, 31,	1, 6, 7, 14, 17, 28, 32, 33
2	การประหยัดและออม	4, 7	1, 2, 3, 5, 6, 8, 10 9, 11, 12, 13	
3	มีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย	5, 6, 7, 9, 10, 14, 15	1, 2, 3, 4, 8, 11, 12	16, 13
4	การปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา	1, 3, 15	2, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13	4, 5, 12, 14, 15, 16, 17
5	รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	3, 7, 9, 10, 11, 16, 17, 23, 25	1, 2, 5, 6 8, 13, 14, 15, 18, 19 20, 21, 22, 24, 27, 30	4, 12, 28 29

แบบสอบถามการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ให้แก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้น ของครูสังคศึกษา กรุงเทพมหานคร

แบบสอบถามฉบับนี้เป็นการถามเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาค่านิยมพื้นฐาน
5 ประการ ให้แก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามการรับรู้ของครูสังคศึกษา กรุงเทพมหานคร
ว่าได้ปฏิบัติจริงมากน้อยเพียงใด

คำชี้แจง แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 การจัดกิจกรรมของท่านเพื่อพัฒนาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ
ให้แก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของครูสังคศึกษา

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ตรงกับความเป็นจริงของตัวท่าน

1. โรงเรียน .....

2. ระดับชั้นที่ทำการสอน

- มัธยมศึกษาปีที่ 1
 มัธยมศึกษาปีที่ 2
 มัธยมศึกษาปีที่ 3
 อื่น ๆ โปรดระบุ .....

3. เพศ

- ชาย
 หญิง

4. วุฒิสถที่สุดทางการศึกษา

- ต่ำกว่าปริญญาตรี
- ปริญญาตรี
- สูงกว่าปริญญาตรี

5. ประสบการณ์ในการสอน

- 1 - 10 ปี
- 10 - 20 ปี
- 20 ปีขึ้นไป

6. ท่าน เคย เข้ารับการอบรมการใช้ชุดการสอนการปลูกฝังและสร้างเสริมค่านิยม
พื้นฐาน 5 ประการ

- เคย
- ไม่เคย

7. การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ให้แก่นักเรียนนั้น
ท่านได้แนวการจัดจาก

- คิดกิจกรรมขึ้นเอง
- ชุดการสอนการปลูกฝังและสร้างเสริมค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ
ของกรมสามัญศึกษา
- คำราและ เอกสารอื่น ๆ
- คำแนะนำจากเพื่อนครู
- อื่น ๆ โปรดระบุ .....

8. ท่านเน้นกิจกรรมการพัฒนาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ด้านใดมากที่สุด
(โปรดเรียงลำดับความสำคัญก่อนหลัง)
- การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ
  - การประหยัดและออม
  - ความมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย
  - การปฏิบัติความคุณธรรมของศาสนา
  - ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
9. โรงเรียนของท่านเน้นกิจกรรมการพัฒนาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ
ให้แก่ นักเรียน เพราะ
- ปฏิบัติตามนโยบายของกรมสามัญศึกษา
  - นักเรียนในโรงเรียนขาดค่านิยมในเรื่องดังกล่าว
10. ผู้บริหารโรงเรียนของท่านสนับสนุนกิจกรรมการพัฒนาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ
มากน้อยเพียงใด
- มาก
  - ปานกลาง
  - น้อย

ตอนที่ 2 การจัดกิจกรรมของท่าน เพื่อพัฒนาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ให้แก่นักเรียน
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับการจัดกิจกรรมของท่านมากที่สุด
และเพื่อสะดวกในการตอบ ให้ท่านใช้เทียบเกณฑ์การจัดกิจกรรมของท่านจากจำนวน
เต็ม 10 ครั้ง ในหนึ่งภาคเรียน ดังนี้

- ปฏิบัติเป็นประจำบ่อย ๆ หมายถึง ท่านจัดกิจกรรมนั้น ๆ บ่อยมาก นั่นคือท่านจัด
กิจกรรมได้ 9 - 10 ครั้ง ถือว่าท่านจัดกิจกรรมนั้นเป็นประจำบ่อย ๆ
- ปฏิบัติค่อนข้างบ่อย หมายถึง ท่านจัดกิจกรรมนั้น ๆ ค่อนข้างบ่อย นั่นคือท่านจัด
กิจกรรมได้ 7 - 8 ครั้ง ถือว่าท่านจัดกิจกรรมนั้นค่อนข้างบ่อย
- ปฏิบัติเป็นบางครั้ง หมายถึง ท่านจัดกิจกรรมนั้น ๆ เป็นบางครั้ง นั่นคือท่านจัด
กิจกรรมได้ 5 - 6 ครั้ง ถือว่าท่านจัดกิจกรรมนั้นเป็นบางครั้ง
- ปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง หมายถึง ท่านจัดกิจกรรมนั้น ๆ นาน ๆ ครั้ง นั่นคือท่านจัด
กิจกรรมนั้นได้ 3 - 4 ครั้ง ถือว่าท่านจัดกิจกรรมนั้นนาน ๆ ครั้ง
- ปฏิบัติน้อยที่สุด หมายถึง ท่านจัดกิจกรรมนั้น ๆ น้อยครั้ง นั่นคือท่านจัดกิจกรรม
นั้นได้ 1 - 2 ครั้ง ถือว่าท่านจัดกิจกรรมนั้นน้อยที่สุด

ลำดับ	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติจริง				
		ประจำบ่อย ๆ	ค่อนข้างบ่อย	บางครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	น้อยที่สุด
		9-10 ครั้ง	7-8 ครั้ง	5-6 ครั้ง	3-4 ครั้ง	1-2 ครั้ง
	<u>การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ</u>					
1	สร้างบทเรียนสำเร็จรูปวิชาสังคมศึกษาให้นักเรียน ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง					
2	ให้บันทึกเกร็ดความรู้ต่าง ๆ เกี่ยวกับวิชาสังคมศึกษา					
3	ให้นักเรียนส่งผลการทำงานวิชาสังคมศึกษาด้วยตนเอง					
4	ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดวิชาสังคมศึกษาให้เสร็จในชั่วโมง ภายในเวลาที่ครูกำหนดด้วยตนเอง					
5	ให้นักเรียนยกตัวอย่างบุคคลที่ประสบความสำเร็จในชีวิต ให้เพื่อนร่วมชั้นฟัง จากนั้นร่วมอภิปรายเพื่อหาแนวทาง สำหรับตนเอง					
6	เมื่อนักเรียนได้คะแนนวิชาสังคมศึกษาดำกว่าเกณฑ์การ วัดผลจะให้นักเรียนสำรวจข้อบกพร่องและหาวิธีแก้ไข ด้วยตนเองโดยครูคอยให้คำแนะนำ					
7	เมื่อพบแบบฝึกหัดวิชาสังคมศึกษาที่ยาก ๆ จะให้นักเรียน พยายามทำความเข้าใจ จนสามารถทำได้ด้วยตนเอง					
8	ให้แสดงบทบาทสมมติที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการพึ่งตนเอง หลังจบการแสดงให้อภิปรายและสรุปเลือกแนวทางปฏิบัติ					

ลำดับ	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติจริง				
		ประจำบ่อย ๆ	ค่อนข้างบ่อย	บางครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	น้อยที่สุด
		9-10 ครั้ง	7-8 ครั้ง	5-6 ครั้ง	3-4 ครั้ง	1-2 ครั้ง
9	ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงคุณค่าของการพึ่งตนเอง					
10	ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงผลเสียของการไม่รู้จักพึ่งตนเอง					
11	ร่วมมือกับคณะครูในโรงเรียนจัดกิจกรรมแสดงผลผลิตด้านวิชาการของนักเรียน					
12	ให้นักเรียนกำหนดตารางการใช้เวลาว่างของตนเอง โดยให้บอกเหตุผลลำดับความสำคัญก่อนหลัง					
13	ครูตั้งประเด็นคำถามให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับประโยชน์ของการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์					
14	ให้นักเรียนเสนอทางเลือกและลงมือปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้เวลาว่างเพื่อการทํางาน ภายใต้คำแนะนำของครู					
15	ให้นักเรียนอ่านหนังสืออื่นประกอบเพื่อเพิ่มพูนความรู้วิชาสังคมศึกษา					
16	จัดแข่งขันตอบปัญหาความรู้รอบตัวเกี่ยวกับวิชาสังคมศึกษา โดยครูตั้งประเด็นปัญหาให้นักเรียนค้นคว้าหาคำตอบส่งประกาศรายชื่อผู้ตอบถูกและมอบรางวัลในที่สาธารณะ					
17	เสนอแบบอย่างความขยันหมั่นเพียร โดยใช้สื่อการสอนประกอบคำถามกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความคิด แลกเปลี่ยนทัศนคติและตัดสินใจเลือกทางปฏิบัติอย่างอิสระ					

ลำดับ	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติจริง				
		ประจำบ่อย ๆ	ค่อนข้างบ่อย	บางครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	น้อยที่สุด
		9-10 ครั้ง	7-8 ครั้ง	5-6 ครั้ง	3-4 ครั้ง	1-2 ครั้ง
18	ให้นักเรียนอ่านหนังสือเรียนล่วงหน้า โดยประเมินผล การปฏิบัติของนักเรียนในชั่วโมงเรียน					
19	ให้นักเรียนรวบรวมสำนวนโวหาร สุภาษิต และคำขวัญ ที่เกี่ยวกับความขยันหมั่นเพียร จากนั้นร่วมกันอภิปราย เพื่อหาแนวทางปฏิบัติตามความสมัครใจ					
20	เมื่อพบ เนื้อหาบทเรียน เกี่ยวกับความขยันหมั่นเพียร จะให้นักเรียนยกตัวอย่างบุคคลที่ประสบความสำเร็จ ในชีวิตให้เพื่อนร่วมชั้นฟัง และร่วมกันอภิปราย เพื่อหาแนวทางปฏิบัติสำหรับตนเอง					
21	ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงคุณค่าของความขยันหมั่นเพียร					
22	ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงผลเสียของการไม่มี ความขยันหมั่นเพียร					
23	ให้นักเรียนออกไปสัมภาษณ์ผู้ประกอบอาชีพค้าต่าง ๆ เพื่อคัดลिनใจ เลือกแนวทางอาชีพสำหรับตนเอง					
24	ร่วมกับคณะครูในโรงเรียนคิดข้อเสนอแนะงานกับสถาน ประกอบการให้นักเรียนใช้เวลาว่างไปทำงานพิเศษ					
25	ให้นักเรียนส่งงานวิชาสังคมศึกษาตรงตามเวลาที่กำหนด					

ลำดับ	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติจริง				
		ประจำบ่อย ๆ	ค่อนข้างบ่อย	บางครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	น้อยที่สุด
		9-10 ครั้ง	7-8 ครั้ง	5-6 ครั้ง	3-4 ครั้ง	1-2 ครั้ง
26	เสนอแบบอย่างความรับผิดชอบของบุคคลโดยให้ สื่อการสอนประกอบคำถามกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความคิด เพื่อแลกเปลี่ยนทัศนะกับเพื่อนร่วมชั้นแล้วตัดสินใจ เลือกปฏิบัติ					
27	แบ่งกลุ่ม เสนอข่าวประจำวันภายในประเทศให้เพื่อน ร่วมชั้นทราบ					
28	ในการทำงานร่วมกันจะ เปิดโอกาสให้นักเรียน เลือกกลุ่ม ตามความสมัครใจ เลือกประธาน แบ่งงาน ปรึกษาหารือ และร่วมกันรับผิดชอบ					
29	มอบหมายให้นักเรียนร่วมกันปลูกต้นไม้ทั้งในและนอก บริเวณโรงเรียน					
30	ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงคุณค่าของการมีความรับผิดชอบ					
31	ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงผลเสียของการขาด ความรับผิดชอบ					
32	ให้นักเรียนประเมินผลการปฏิบัติตนในการเรียนวิชา สังคมศึกษา เช่นความตั้งใจเรียน การส่งงานตามเวลา ที่ครูกำหนด ผลการทำงาน ฯลฯ					
33	ให้นักเรียน เสนอแนวทางแก้ไขข้อบกพร่องของตนเองในการ ปฏิบัติตนในการเรียนวิชาสังคมศึกษาภายใต้คำแนะนำของครู					

ลำดับ	ข้อความ	- ระดับการปฏิบัติจริง				
		ประจำบ่อย ๆ	ค่อนข้างบ่อย	บางครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	น้อยที่สุด
		9-10 ครั้ง	7-8 ครั้ง	5-6 ครั้ง	3-4 ครั้ง	1-2 ครั้ง
34	<p>เชิญผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตมาบรรยายถึงวิธีการดำรงชีพ เพื่อให้ประสบกับความสำเร็จ .....</p> <p><u>การประหยัดและออม</u></p> <p>1 ให้นักเรียนทำบัญชีรับ - จ่ายประจำวัน .....</p> <p>2 ครูตั้งประเด็นปัญหาด้วยการกำหนดสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการประหยัดและออม เพื่อให้นักเรียนอภิปรายคุณค่า และเลือกแนวทางปฏิบัติ .....</p> <p>3 ให้นักเรียนเขียนคำขวัญ สำนวนโวหาร สุภาษิต เชิญชวนเพื่อนนักเรียนให้ประหยัดและออม .....</p> <p>4 จัดกิจกรรมออมทรัพย์กับธนาคารออมสินขึ้นภายในโรงเรียน ..</p> <p>5 ฝึกให้นักเรียนรู้จักประหยัดพลังงานด้วยการให้ปิดไฟปิดพัดลมทุกครั้ง เมื่อออกจากห้อง .....</p> <p>6 ให้นักเรียนรวบรวมกระดาษสมุดที่เหลือใช้มาเย็บเข้ารูปเล่ม เพื่อใช้ในการบันทึกข้อความเกี่ยวกับวิชาสังคมศึกษา เช่น ร่างรายงาน คำสั่งการบ้าน ความรู้รอบตัว อภิธานศัพท์ ฯลฯ .....</p> <p>7 ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการซ่อมแซมอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ชำรุด .....</p>					

ลำดับ	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติจริง				
		ประจำบ่อย ๆ	ค่อนข้างบ่อย	บางครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	น้อยที่สุด
		9-10 ครั้ง	7-8 ครั้ง	5-6 ครั้ง	3-4 ครั้ง	1-2 ครั้ง
8	เมื่อนักเรียนแก้ไขข้อบกพร่องของตนเอง เรื่องการประหยัคและออมได้ผลดีขึ้นจากเดิม ครูจะให้คำชมเชยและยกเป็นตัวอย่างแก่เพื่อนร่วมชั้น					
9	ให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติที่เกี่ยวกับการประหยัคและออม หลังจบการแสดงให้นักเรียนอภิปรายสรุปทางเลือกโดยอิสระ					
10	ให้นักเรียนสะสมรูปภาพหรือสิ่งต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ประกอบการเรียนวิชาสังคมศึกษา					
11	จัดให้มีการอภิปรายถึงคุณประโยชน์ของการประหยัคและออม					
12	จัดให้มีการอภิปรายถึงผลเสียของการไม่รู้จักประหยัคและออม					
13	ให้นักเรียนสำรวจและวางแผนแนวทางแก้ไขข้อบกพร่องของตนเอง เรื่องการประหยัคและออม					
	<u>มีระ เบียบวินัยและ เคารพกฎหมาย</u>					
1	ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายประโยชน์ของการมีระ เบียบวินัย และ เคารพกฎหมาย					
2	ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงผลเสียของการไม่มีระ เบียบวินัย และไม่ เคารพกฎหมาย					

ลำดับ	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติจริง				
		ประจำบ่อย ๆ	ค่อนข้างบ่อย	บางครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	น้อยที่สุด
		9-10 ครั้ง	7-8 ครั้ง	5-6 ครั้ง	3-4 ครั้ง	1-2 ครั้ง
3	ให้นักเรียนสำรวจและแก้ไขข้อบกพร่องของตนเอง เรื่อง ความมีระเบียบวินัยก่อนเริ่มเรียนวิชาสังคมศึกษา เช่น การแต่งกาย การจัดสภาพที่นั่ง ฯลฯ					
4	ให้นักเรียนทิ้งขยะมูลฝอยให้ถูกที่					
5	ฝึกระเบียบการรับบริการ เช่น เข้าแถวเรียงลำดับก่อนหลัง ใบการส่งงาน และถืออาหาร					
6	ฝึกมารยาทการรับประทานอาหารด้วยการให้เก็บภาชนะ ที่รับประทานเสร็จแล้วนำไปไว้ในที่ที่โรงเรียนกำหนดไว้					
7	วางระเบียบกฎเกณฑ์การเข้าชั้นเรียน ระเบียบการทำงาน การส่งงานวิชาสังคมศึกษา					
8	ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการร่างกฎระเบียบที่จะต้องปฏิบัติ ในการเรียนวิชาสังคมศึกษาและให้ปฏิบัติตามนั้น					
9	เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นหรือตอบคำถาม โดยการยกมือก่อนตอบ					
10	ฝึกมารยาทการทำความเคารพผู้ใหญ่ การเข้าห้องประชุม เคารพธงชาติ การขำมถนบนหรืออื่น ๆ					
11	เปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายปัญหาและวางแนวทาง แก้ไขปัญหาการไม่มีระเบียบวินัยและไม่เคารพกฎหมาย					

ลำดับ	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติจริง				
		ประจำบ่อย ๆ 9-10 ครั้ง	ค่อนข้างบ่อย 7-8 ครั้ง	บางครั้ง 5-6 ครั้ง	นาน ๆ ครั้ง 3-4 ครั้ง	น้อยที่สุด 1-2 ครั้ง
12	แบ่งกลุ่มนักเรียนรวบรวมข่าวผู้กระทำผิดกฎหมาย สืบสอบ สาเหตุ คั่งสมมติฐานปัญหา วิเคราะห์ปัญหาและสรุปแนวทาง ปฏิบัติที่ถูกต้อง					
13	ให้นักเรียนสังเกตความมีระเบียบวินัยและการเคารพกฎ ระเบียบในการเรียนวิชาสังคมศึกษาของเพื่อนร่วมชั้น แล้ว ร่วมกันอภิปราย เพื่อเลือกแนวทางปฏิบัติ					
14	ตั้งเวรรักษาความสะอาดห้องเรียน โดยใช้เวลาชั่วโมงพัก ก่อนเข้าเรียน หลังเข้าแถวเคารพธงชาติ หรือหลังเลิกเรียน					
15	ตั้งเวรรักษาความสะอาดบริเวณโรงเรียนโดยใช้เวลาชั่วโมง พักก่อนเข้าเรียน หลังเข้าแถวเคารพธงชาติหรือหลังเลิกเรียน					
16	ให้นักเรียนสำรวจและวางแผนแนวทางแก้ไขข้อบกพร่องของคน เรื่องความไม่มีระเบียบวินัยและไม่เคารพกฎหมายภายใต้ คำแนะนำของครู					
	<u>การปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา</u>					
1	ฝึกให้นักเรียนถือศีลตามลัทธิศาสนาที่ตนนับถือ					
2	ให้นักเรียนสรุปผลการปฏิบัติตนในการถือศีลตามลัทธิศาสนาตน					
3	ฝึกให้นักเรียนปฏิบัติตนให้ถูกต้องในการประกอบศาสนกิจ					

ลำดับ	ข้อความ	ระดัขการปฏิบัติจริง				
		ประจำบ่อย ๗	ค่อนข้างบ่อย	บางครั้ข	นาน ๗ ครั้ข	น้อยที่สุด
		9-10 ครั้ข	7-8 ครั้ข	5-6 ครั้ข	3-4 ครั้ข	1-2 ครั้ข
4	ในการประกอบศาสนกิจแต่ละครั้ขจะให้นักเรียนบันทึกผล การปฏิบัติคน					
5	ฝึกให้นักเรียนทำจิตใจให้สงบก่อนเริ่มเรียนวิชาสังคคศึกษา ครั้ขละ 1 - 3 นาที					
6	ตั้งประเด็นคำถามให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นถึง คุณประโยชน์ของการปฏิบัติคน เป็นผู้มคคุณธรรม					
7	ตั้งประเด็นคำถามให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อแสดง ความคิดเห็นผลเสียของการเป็นผู้ขาดคุณธรรม					
8	จัดให้มีการบรรยายธรรมแลคเปลี่ยนควมลัทธิศาสนาที่ นักเรียนนับถือ					
9	ให้นักเรียนเสนอทางเลือกของตนเองเกี่ยวกับการแสดง ความกตัญญูค เวทีค่อผู้มีพระคุณ					
10	ครูตั้งประเด็นคำถามให้นักเรียนอภิปรายถึงวิธีการแสดง ความกตัญญูค เวทีค่อผู้มีพระคุณ					
11	ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นและสรุขทางเลือกด้วยการ ใช้สื่อการสอนนำเสนอแบบอย่างบุคคลผู้คั่งม้นบู่ในคุณธรรม					
12	ให้นักเรียนร่วมกันบริจาคทรัพย์หรือสิ่งของควมกำลังทรัพย์ ของนักเรียนเพื่อช่วยเหลือนผู้ประสบภัยพิบัติ					

ลำดับ	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติจริง				
		ประจำบ่อย ๆ	ค่อนข้างบ่อย	บางครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	น้อยที่สุด
		9-10 ครั้ง	7-8 ครั้ง	5-6 ครั้ง	3-4 ครั้ง	1-2 ครั้ง
13	จัดแสดงบทบาทสมมติที่ส่งเสริมการปฏิบัติคนเป็นผู้มีคุณธรรม หลังจบการแสดงให้นักเรียนอภิปราย วิเคราะห์และสรุป ทางเลือก					
14	ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในงานพิธีกรรมต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียน จัดขึ้น					
15	แบ่งกลุ่มนักเรียนจัดบอร์ดเกี่ยวกับหลักธรรมของศาสนาต่าง ๆ					
16	ให้นักเรียนประเมินตนเองในสิ่งที่ได้กระทำและคงรักษาไว้					
17	ให้นักเรียนประเมินตนเองในสิ่งที่เป็นข้อเสียที่ได้กระทำ และทิ้งละ					
<u>รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์</u>						
1	ครูตั้งประเด็นปัญหาให้นักเรียนสมมติตนเองว่า เมื่อพบปัญหา หรือสถานการณ์นั้น ๆ ในเรื่องที่สื่อไปในทางบ่อนทำลายชาตินัก เรียนจะแก้ปัญหาอย่างไร					
2	ร่วมกับทางโรงเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น ในเรื่องการจัดสวัสดิการของโรงเรียนให้นักเรียน					
3	ร่วมกับโรงเรียนจัดตั้งชุมนุมส่งเสริมค่านิยมความเป็นไทย เช่น ชุมนุมมรดกไทย ชุมนุมวัฒนธรรมไทย เป็นต้น					
4	เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมวางแผนการจัดกิจกรรมชุมนุม					

ลำดับ	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติจริง				
		ประจำบ่อย ๆ 9-10 ครั้ง	ค่อนข้างบ่อย 7-8 ครั้ง	บางครั้ง 5-6 ครั้ง	นาน ๆ ครั้ง 3-4 ครั้ง	น้อยที่สุด 1-2 ครั้ง
5	ให้นักเรียน เสนอปัญหาสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน อภิปราย สาเหตุ วิธีการแก้ปัญหาและสรุปแนวทางเลือกปฏิบัติร่วมกัน					
6	แบ่งกลุ่มนักเรียนดูแลความเป็นระเบียบเรียบร้อย คบแค้นและ หาวิธีสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้น่าเรียน ภายใต้คำ แนะนำของครู					
7	จัดให้มีรูปภาพบุคคลสำคัญของชาติติดตั้งในที่ที่เหมาะสม ของห้องเรียน					
8	ให้นักเรียนจัดทำสมุดภาพประวัติและผลงานบุคคลสำคัญ					
9	ครูยกตัวอย่างบุคคลสำคัญที่ทำประโยชน์ให้แก่ประเทศ					
10	ร่วมกับคณะครูในโรงเรียนจัดทัศนศึกษาตามแหล่งโบราณสถาน โบราณวัตถุ หรือสถานที่สำคัญ ๆ ในประวัติศาสตร์					
11	ให้ความรู้และฝึกมารยาทวัฒนธรรมไทย					
12	ร่วมกับคณะครูในโรงเรียนจัดประกวดมารยาทการเข้าสังคม ของคนไทย ให้รางวัลหรือประกาศชมเชย					
13	อภิปรายคุณประโยชน์ของความสามัคคีของคนในชาติ					
14	อภิปรายถึงข้อเสียของการขาดความสามัคคีของคนในชาติ					
15	ใช้เอกสารที่เกี่ยวกับค่านิยมความรักชาติ ให้นักเรียนวิเคราะห์ และประเมินค่าด้วยการอภิปราย เพื่อหาแนวทางค่านิยมร่วมกัน					

ลำดับ	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติจริง				
		ประจำบ่อย ๆ	ค่อนข้างบ่อย	บางครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	น้อยที่สุด
		9-10 ครั้ง	7-8 ครั้ง	5-6 ครั้ง	3-4 ครั้ง	1-2 ครั้ง
16	ร่วมกับคณะครูในหมวดวิชาจัดบอร์ดวันสำคัญต่าง ๆ					
17	จัดให้มีรูปภาพพระบรมฉายาลักษณ์ติดตั้งในที่ที่เหมาะสม ของห้องเรียน					
18	ให้นักเรียนจัดทำสมุดภาพพระราชกรณียกิจ					
19	ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงวิธีการแสดงการยกย่อง เทิดทูนพระเกียรติของพระมหากษัตริย์					
20	ร่วมกับคณะครูในโรงเรียนจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ ในวันสำคัญต่าง ๆ เช่น ทำความสะอาดห้องเรียน บริเวณโรงเรียนปลูกต้นไม้ หรืออื่น ๆ					
21	อภิปรายถึงคุณประโยชน์ของการจงรักภักดีต่อองค์ พระมหากษัตริย์					
22	ใช้เอกสารที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมการจงรักภักดีต่อองค์ พระมหากษัตริย์ให้นักเรียนวิเคราะห์และประเมินค่า ด้วยการอภิปราย เพื่อหาแนวทางค่านิยมร่วมกับ					
23	จัดให้มีรูปสัญลักษณ์ทางศาสนาที่นักเรียนนับถือติดตั้งใน สถานที่ ๆ เหมาะสมของห้องเรียน					
24	ให้นักเรียนจัดทำสมุดภาพการประกอบศาสนกิจของ ศาสนาต่าง ๆ					

ลำดับ	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติจริง				
		ประจำบ่อย ๆ	ค่อนข้างบ่อย	บางครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	น้อยที่สุด
		9-10 ครั้ง	7-8 ครั้ง	5-6 ครั้ง	3-4 ครั้ง	1-2 ครั้ง
25	ร่วมกับคณะครูในหมวดวิชาสังคมศึกษาจัดห้องจริยธรรมขึ้น ในโรงเรียน					
26	ร่วมกับทางโรงเรียนจัดให้มีการประชุมนักเรียนประจำเดือน มีการนิมนต์พระสงฆ์ หรือ เชิญผู้มีความรู้ทางศาสนา มาบรรยายธรรม					
27	อภิปรายถึงคุณประโยชน์ของศาสนา					
28	ให้นักเรียนสำรวจตนเองว่าได้กระทำอะไรบ้างที่แสดงว่า เป็นผู้ยึดมั่นในศาสนา					
29	ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่องการปฏิบัติตน ที่แสดงว่า เป็นผู้ยึดมั่นในศาสนา					
30	ใช้เอกสารที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมความศรัทธาในศาสนาให้ นักเรียนวิเคราะห์และประเมินค่าด้วยการอภิปรายเพื่อหา แนวทางปฏิบัติร่วมกัน					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

คำชี้แจง โปรด เสนอแนะการจัดกิจกรรมของท่านที่จัด เพื่อพัฒนาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ
ให้แก่ นักเรียนแต่มีได้มีปรากฏในแบบสอบถาม

1. กิจกรรมการฟังตนเอง

1 .....

2. กิจกรรมความขยันหมั่นเพียร

1 .....

3. กิจกรรมความรับผิดชอบ

1 .....

4. กิจกรรมการประหยัดและออม

1 .....

5. กิจกรรมการมีระเบียบวินัยและ เคารพกฎหมาย

1 .....

6. กิจกรรมการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา

1 .....

7. กิจกรรมความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

1 .....

2 .....

3 .....

ภาคผนวก จ .

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ เรื่อง
แนวทางปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน

ตามประกาศคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 เรื่อง ค่านิยมพื้นฐาน
5 ประการนั้น เพื่อให้บรรลุจุดหมายแห่งค่านิยมดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการ
วัฒนธรรมแห่งชาติ เห็นสมควรวางแนวทางปฏิบัติไว้ดังนี้

1. การพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ
  - 1.1 ศึกษาหาความรู้อยู่เป็นเนืองนิจ
  - 1.2 ฝึกฝนตนเองให้มีความสามารถและความชำนาญ
  - 1.3 ใช้ความรู้ความสามารถของตนเองให้เต็มที่ ก่อนที่จะขอความช่วยเหลือ
จากผู้อื่น
  - 1.4 มีความเข้มแข็ง อดทน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและปัญหาทั้งปวง
  - 1.5 ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
  - 1.6 คิดชอบ ทำชอบ และแก้ปัญหาได้
  - 1.7 ขวนขวายประกอบอาชีพสุจริตไม่เลือกงาน
  - 1.8 รับผิดชอบต่อตนเอง ต่อส่วนรวม ต่อหน้าที่และการกระทำ
  - 1.9 ปฏิบัติงานให้สำเร็จ เรียบร้อย
2. การประหยัดและออม
  - 2.1 มีความ เป็นอยู่อย่างเรียบง่าย
  - 2.2 มีความพอดีในการบริโภคและเว้นการม่อ่นส่ง ที่เกินความสามารถ
  - 2.3 ใช้ทรัพยากรและเวลาให้เป็นประโยชน์มากที่สุด
  - 2.4 คำนึงถึงฐานะและเศรษฐกิจ คิดก่อนจ่าย ใช้เท่าที่จำเป็น
  - 2.5 ไม่ใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่ายฟุ่มเฟือย หรือตระหนี่ถี่เหนียวเกินไป
  - 2.6 จัดงานและพิธีต่าง ๆ โดยใช้จ่ายเท่าที่จำเป็น
  - 2.7 เพิ่มพูนทรัพย์ด้วยการเก็บและนำไปทำให้เกิดประโยชน์

- 2.8 รู้จักใช้ ดูแลรักษา และบูรณทรัพย์ทั้งของคนและของส่วนรวม
  - 2.9 วางแผนการใช้จ่ายให้รอบคอบมีสัดส่วนและออมไว้บ้างตามสมควร
3. การมีระเบียบวินัยและ เคารพกฎหมาย
- 3.1 รักษาความสะอาดของบ้าน เมือง ที่อยู่อาศัยและสาธารณสถาน
  - 3.2 ช่วยกันรักษาและไม่ทำลายสาธารณสมบัติและสิ่งแวดล้อม
  - 3.3 รู้จักสิทธิและหน้าที่ และละเว้นการใช้สิทธิ
  - 3.4 รับบริการและให้บริการตามลำดับก่อนหลัง
  - 3.5 สนับสนุนและส่งเสริม เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติตามกฎหมาย
  - 3.6 ไม่แก้ปัญหาโดยวิธีรุนแรงหรือไม่ชอบด้วยระเบียบวินัยและกฎหมาย
  - 3.7 มีมารยาทในการขยับเขยื้อนพาหนะ ปฏิบัติตามกฎหมายจราจรและช่วยดูแลรักษาทางสัญจรไปมา
  - 3.8 ทำหน้าที่พลเมืองดีโดยแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ เมื่อรู้เห็นการกระทำผิดระเบียบวินัยและกฎหมาย
  - 3.9 รับผิดชอบและปฏิบัติตามระเบียบวินัยและกฎหมายในฐานะ เจ้าหน้าที่
4. การปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา
- 4.1 ไม่เบียดเบียนประทุษร้ายต่อคนและสัตว์
  - 4.2 มีเมตตากรุณา
  - 4.3 ไม่เห็นแก่ได้ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมยิ่งกว่าประโยชน์ส่วนตัว
  - 4.4 ไม่ซุกซน ไม่ยุ่งให้แตกร้าง ไม่ซุกคำหยาบ ไม่ซุกเหลวไหล
  - 4.5 มีความประพฤติกดีในความสัมพันธ์ทางครอบครัวและทางเพศ
  - 4.6 เว้นสิ่งเสพติด มีสติสัมปชัญญะ
  - 4.7 มีความละเอียดและความ เกรงกลัวต่อการกระทำชั่ว
  - 4.8 มีความอดทน อดกลั้น
  - 4.9 มีความกตัญญูกตเวที
  - 4.10 มีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่ฉ้อราษฎร์บังหลวง
  - 4.11 ละชั่ว ประพฤติดี ทำจิตใจให้ผ่องใส

4.12 เชื้อกฎแห่งกรรม เช่น ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว

5. ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

5.1 สถาบันชาติ

- 5.1.1 ศึกษาให้เข้าใจประวัติและการดำรงอยู่ของชาติ
- 5.1.2 สอดส่องป้องกันภัย และแก้ไขความเสียหายที่จะกระทบกระเทือนความมั่นคงของสถาบันชาติ
- 5.1.3 ป้องกันและรักษาผลประโยชน์ของชาติ
- 5.1.4 ส่งเสริมและรักเกียรติของชาติ ภาคภูมิใจในความเป็นไทยนิยมไทย
- 5.1.5 สร้างเสริมความสามัคคีของคนในชาติ
- 5.1.6 เสียสละประโยชน์ส่วนตนและแม้ชีวิตเพื่อประเทศชาติ
- 5.1.7 ปฏิบัติหน้าที่ของพลเมืองดี โดยการรับราชการทหาร ประกอบอาชีพสุจริต และเสียภาษีอากรเพื่อพัฒนาประเทศ
- 5.1.8 ยกย่องให้เกียรติผู้ที่ทำหน้าที่ป้องกันและเสียสละเพื่อประเทศชาติ
- 5.1.9 ปฏิบัติตามคติพจน์ที่ว่า "การรักษาวินธรรมคือการรักษาชาติ"

5.2 สถาบันศาสนา

- 5.2.1 ศึกษาศาสนาให้มีความรู้ความเข้าใจอันถูกต้อง
- 5.2.2 ปลุกความเชื่อความเลื่อมใสในศาสนาด้วยปัญญา
- 5.2.3 ปฏิบัติตามคำสั่งสอนของศาสนาในชีวิตประจำวัน
- 5.2.4 สอดส่องป้องกันภัย และแก้ไขความเสียหายที่กระทบกระเทือนความมั่นคงของสถาบันศาสนา
- 5.2.5 ช่วยกันส่งเสริมทะนุบำรุงศาสนา
- 5.2.6 ไม่ทำลายปูชนียสถาน ปูชนียวัตถุ และศิลปกรรมทางศาสนา
- 5.2.7 เผยแพร่ความรู้ และปฏิบัติตามหลักศาสนา
- 5.2.8 เคารพเทิดทูนศาสนา และไม่กระทำการใด ๆ ในทางคู่หมิ่น
- 5.2.9 สร้างความเข้าใจอันดีระหว่างผู้นับถือศาสนาต่าง ๆ

5.3 สถาบันพระมหากษัตริย์

- 5.3.1 ศึกษาให้ความรู้ ความเข้าใจอันดีเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์
- 5.3.2 รักษาและส่งเสริมระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์
เป็นประมุข
- 5.3.3 สอดส่องป้องกันภัย และแก้ไขความเสียหายที่กระทบกระเทือน
ความมั่นคงของสถาบันพระมหากษัตริย์
- 5.3.4 แสดงความจงรักภักดี เทิดทูนพระเกียรติและเผยแพร่
พระราชกรณียกิจ
- 5.3.5 ร่วมกันประกอบความดีเพื่อถวายเป็นพระราชกุศลโดยเฉพาะ
ในวันสำคัญที่เกี่ยวกับพระมหากษัตริย์

ประกาศ ณ วันที่ 22 มีนาคม พ.ศ.2525

(นายรงค์ วงษ์พันธ์)

เลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

(ที่มา, สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, กระทรวงศึกษาธิการ 2530: 270-274)

ประวัติผู้เขียน

นางสาวอุ๋นจิต นาคนคร จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จากโรงเรียนสุนารีวิทยา
ประกาศนียบัตรการศึกษาระดับสูง จากวิทยาลัยครูสวนดุสิต และจบการศึกษาระดับบัณฑิตจากมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
เมื่อปี พุทธศักราช 2530 ปัจจุบันรับราชการประจำมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
กรุงเทพมหานคร